

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Zagreb

KLASA: 041-01/23-03/41
URBROJ: 613-03-23-11
Zagreb, 16. studenoga 2023.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Blok za Hrvatsku
za 2022.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	3
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	3
	Sustav unutarnjih kontrola	5
	Planiranje	5
	Financijski izvještaji	6
III.	REVIZIJA ZA 2022.	11
	Ciljevi i područja revizije	11
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	11
	Metode i postupci revizije	12
	Nalaz za 2022.	13
	Provedba naloga i preporuka	18

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Bloka za Hrvatsku (dalje u tekstu: Stranka) za 2022.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2022. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom financijskih izvještaja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2022. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2022. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2022. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je svojstvo pravne osobe stekla u prosincu 2019. upisom u Registar političkih stranaka, koji vodi Ministarstvo pravosuđa i uprave. Skraćeni naziv Stranke je Blok, a sjedište Frankopanska 20, Zagreb.

Prema Programu Stranke, koji je usvojen na Osnivačkom saboru u 2019., Stranka je izrasla na starčevićanskim tradicijama kao jasno definiranom i prepoznatljivom nacionalno-političkom izrazu prirodnoga i povijesnog prava hrvatskog naroda na vlastitu neovisnu i suverenu državu koja je nužni okvir slobode i prava svakoga Hrvata i svakog stanovnika Hrvatske.

Statutom, koji je donio drugi izborni i redoviti sabor Stranke u listopadu 2021., utvrđeni su svrha i ciljevi postojanja Stranke, načela djelovanja, unutarnji ustroj, prava i obveze članstva, prestanak djelovanja te druga pitanja od interesa za članstvo i rad Stranke.

Prema Statutu, Stranka okuplja sve slojeve hrvatskog naroda i drugih građana Republike Hrvatske, a njezin se program temelji na hrvatskom rodoljublju, parlamentarnoj demokraciji, tržišnom gospodarstvu i drugim vrijednostima europske uljudbe koje su ukorijenjene u hrvatskoj narodnoj predaji; promiče hrvatske nacionalne interese, samobitnost i identitet hrvatskog naroda, njegovu predaju i povijesnu baštinu, a naročito vrijednosti Domovinskog rata te pravo hrvatskog naroda na slobodnu i neovisnu državu; socijalna je i slobodarska politička stranka jer zagovara i promiče društvenu solidarnost, slobodu pojedinca, kao i slobodu svih društvenih skupina i razreda te slobodu hrvatskog naroda. Svrha postojanja i temeljni cilj Stranke je izgradnja, stabilnost i prosperitet slobodne, neovisne i demokratske države hrvatskog naroda, u kojoj će svi njezini građani biti ravnopravni i uživati najveći stupanj pravne zaštite. Ciljeve i svrhu postojanja Stranka će ostvarivati promicanjem građanske svijesti o pravu hrvatskog naroda na slobodu i neovisnu državu; zauzimanjem za poštivanje civilizacijskih i tradicionalnih vrijednosti hrvatskog naroda, njegove povijesti i njegove borbe za državnu neovisnost, okrunjene Domovinskim ratom i stvaranjem moderne demokratske Republike Hrvatske; zalaganjem za slobodu i ravnopravnost pojedinca i skupina te za višestranačku demokraciju, društvenu solidarnost i socijalnu pravdu; zalaganjem za ekonomske slobode i privatnu inicijativu; zalaganjem za zaštitu zdravlja i života čovjeka od njegova začeca do prirodne smrti te poštivanjem zakonitosti, pravne države i trodiobe vlasti.

Članom Stranke može postati svaki poslovno sposobni punoljetni državljanin Republike Hrvatske koji prihvaća načela, program i Statut te izražava spremnost zastupati njezine interese. Članom se postaje popunjavanjem i vlastoručnim potpisom pristupnice te upisom u Registar članova.

Središnja tijela Stranke su: Sabor, Nacionalno vijeće, Predsjedništvo, Predsjednik, Glavni tajnik i Nadzorni odbor. Mandat Predsjednika i svih članova drugih tijela Stranke traje četiri godine, a mogu biti birani bez ograničenja broja mandata.

Sabor je najviše tijelo Stranke koje utvrđuje smjernice i politiku, donosi i mijenja Program i Statut Stranke te bira i razrješava članove Predsjedništva, Nadzornog odbora i Predsjednika Stranke. Sabor se saziva redovito najmanje svake druge godine, a saziva ga Predsjedništvo Stranke. Izborni Sabor održava se najmanje jednom u četiri godine, računajući od dana održavanja prethodnog Sabora.

Čine ga svi članovi Stranke (sabornici), dok broj članova ne prijeđe 150, nakon čega ga čine predstavnici županijskih i s njima izjednačenih organizacija Stranke s cijelog područja njezina djelovanja odnosno organizacije za Grad Zagreb. Odluku o broju sabornika, kao i odluku o broju predstavnika svake županijske i s njom izjednačene organizacije donosi Predsjedništvo najkasnije 30 dana prije održavanja Sabora te o njoj bez odlaganja izvješćuje organizacije koje samostalno, u okviru zadanog broja i u skladu s vlastitim pravilnikom o radu, određuju sabornike iz vlastitih redova te o tome obavještavaju Predsjedništvo najmanje 15 dana prije dana održavanja Sabora. Članovi Predsjedništva i Nadzornog odbora te zastupnici u Hrvatskom saboru po položaju su članovi Sabora Stranke (sabornici).

Nacionalno vijeće je savjetodavno tijelo Stranke koje razmatra djelovanje te daje smjernice za usklađenje djelovanja središnjih tijela Stranke i mišljenja o političkom djelovanju Stranke. Imenuje ga Predsjedništvo Stranke, a održava se najmanje dva puta godišnje pozivom predsjednika Nacionalnog vijeća. Čine ga članovi Predsjedništva Stranke, zastupnici u Hrvatskom saboru, predsjednici županijskih organizacija Stranke, predstavnici Stranke iz trećih država (pri čemu broj predstavnika utvrđuje Predsjedništvo Stranke), povjerenici i druge osobe prema odluci Predsjedništva Stranke.

Predsjedništvo je izvršno političko tijelo Stranke koje ima pet članova, a čine ga Predsjednik Stranke te četiri člana izabrana na Saboru Stranke. Donosi Poslovnik o svome radu te druge pravilnike i odluke čije donošenje Statutom nije stavljeno u nadležnost Sabora Stranke, odlučuje o primanju u članstvo i isključenju iz članstva, zauzima politička stajališta i određuje politiku Stranke, imenuje i razrješuje Glavnog tajnika Stranke i njegove pomoćnike; odlučuje o osnivanju i raspuštanju ustrojstvenih oblika Stranke, visini godišnje članarine, saziva Sabor Stranke, odlučuje o plaćanju režijskih i drugih manjih troškova i izdataka Stranke te obavlja i druge poslove predviđene općim aktima Stranke. Sjednice Predsjedništva saziva Predsjednik Stranke po potrebi.

Predsjednik predstavlja i zastupa Stranku, saziva i predsjedava sjednicama Predsjedništva, usklađuje rad tijela Stranke te podnosi izvješća Saboru, Predsjedništvu i Nacionalnom vijeću. U 2022. i u vrijeme obavljanja revizije (listopad 2023.) Predsjednik Stranke je dr. sc. Zlatko Hasanbegović.

Glavni tajnik neposredno surađuje s Predsjednikom Stranke pri provedbi odluka drugih stranačkih tijela, vodi Registar članstva i ustrojstvenih oblika Stranke te obavlja i druge poslove predviđene aktima Stranke. Bira se između redova članova Predsjedništva većinom glasova.

Nadzorni odbor ima tri člana, nadzire financijsko-materijalno poslovanje, uredno vođenje poslovnih knjiga, provedbu Statuta i ostalih akata te o svome radu izvješćuje Predsjedništvo i Sabor Stranke.

Radi ostvarivanja svojih političkih ciljeva Stranka stječe prihode od članarina, dobrovoljnih priloga (donacija), nakladničke djelatnosti te iz drugih zakonom dopuštenih izvora.

Osim Statuta, Stranka je donijela Pravilnik o ustroju Stranke, Pravilnik o materijalno-financijskom poslovanju, Pravilnik o članstvu i Etički kodeks.

Statutom te Pravilnikom o ustroju Stranke predviđeno je osnivanje ogranaka, podružnica i županijskih organizacija, koji do vremena obavljanja revizije (listopad 2023.) nisu osnovani.

Administrativne poslove (poslove administrativnog tajnika) obavljao je Glavni tajnik Stranke, koji je do konca studenoga 2022. bio zaposlenik Stranke.

Sustav unutarnjih kontrola

Prema odredbama članka 3. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14 i 114/22), poslovanje neprofitne organizacije treba se temeljiti na načelu dobrog financijskog upravljanja i kontrola te načelu javnosti i transparentnosti. Financijsko upravljanje i kontrole su sustav unutarnjih kontrola kojim se osigurava, upravljajući rizicima, razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva neprofitne organizacije sredstva koristiti namjenski, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito.

Pravilnikom o materijalno-financijskom poslovanju (iz ožujka 2022.), utvrđen je način obavljanja materijalno-financijskog poslovanja Stranke, funkcioniranje nadzornog tijela (Nadzornog odbora), financijsko izvještavanje, financiranje Stranke, preuzimanje financijskih i materijalnih obveza, pravo raspolaganja novcem i blagajničko poslovanje, donošenje financijskog plana Stranke te provođenje popisa imovine i obveza.

Računovodstvene poslove (između ostalog, vođenje poslovnih knjiga te izradu financijskih izvještaja) za Stranku obavlja knjigovodstveni servis na temelju zaključenog ugovora. Sva plaćanja odobrava Predsjednik Stranke.

Nadzorni odbor je sredinom prosinca 2022. proveo nadzor zakonitosti financijsko-materijalnog poslovanja Stranke te izvršenje Programa rada i Financijskog plana za 2022. Prema Zapisniku o provedenom nadzoru, nadzorom kojim su obuhvaćeni ulazni računi i pregled izvršenja Financijskog plana i Programa rada do 14. prosinca 2022., nisu uočene nepravilnosti.

Stranka provodi vanjsku komunikaciju putem mrežnih stranica Stranke (objavljeni su Program, Statut i Etički kodeks Stranke, izvješća, programi i planovi te druge informacije o radu i djelovanju Stranke) te društvenih mreža (Facebook i YouTube). Za unutarnju komunikaciju koristi mobilne aplikacije i elektroničku poštu.

Planiranje

Predsjedništvo Stranke donijelo je u prosincu 2021. Godišnji program rada i Financijski plan za 2022. te njihove izmjene u prosincu 2022.

Financijski plan te Izmjene Financijskog plana za 2022. sadrže Plan prihoda i rashoda i Obrazloženje Financijskog plana. Financijskim planom planirani su prihodi u iznosu od 376.352,00 kn, rashodi u iznosu od 555.230,00 kn te je planirano korištenje prenesenog viška prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 178.878,00 kn. Izmjenama Financijskog plana iznos ukupnih prihoda, rashoda i prenesenog viška prihoda nije izmijenjen, nego je izmijenjen iznos pojedinih rashoda. Planirani prihodi odnose se na prihode po posebnim propisima (iz državnog proračuna) u iznosu od 352.352,00 kn, prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 20.000,00 kn te prihode od članarina u iznosu od 4.000,00 kn. Planirani rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu od 326.300,00 kn, rashode za zaposlene u iznosu od 200.000,00 kn, rashode amortizacije u iznosu od 12.000,00 kn, rashode za donacije (pomoći) u iznosu od 10.000,00 kn, financijske rashode u iznosu od 3.500,00 kn te druge nespomenute rashode u iznosu od 3.430,00 kn.

Obrazloženje Financijskog plana sadrži iznos ukupnih rashoda, polazište za izradu financijskog plana za 2022. (izvršenje financijskog plana odnosno ostvarene rashode za prethodnu godinu), obrazloženje skupina rashoda te plan aktivnosti u 2022. U obrazloženju skupina rashoda, uz svaku skupinu rashoda navedeno je koje rashode obuhvaćaju te ukupna sredstva za njihovo ostvarenje. Planom aktivnosti u 2022. planirane su sljedeće aktivnosti: tekući troškovi (plaće honorari i režije); radni sastanci u svrhu informiranja i promidžbe; obavljanje potrebnih administrativno-tehničkih pitanja za uspostavu komunikacije među članovima, kao i troškovi uredskog materijala i uredskog poslovanja; organizacija političkih događanja, tribina i okruglih stolova; nastupi na TV postajama, novinama i radiju; održavanje mrežne stranice te nastavak korištenja društvenih mreža u svrhu podjele sadržaja i komunikacije među članstvom (Facebook) te obilježavanje obljetnica, državnih i vjerskih blagdana. Za svaku spomenutu aktivnost, kao izvori financiranja opisno su navedeni prihodi po posebnim propisima iz državnog proračuna, prihodi od članarina te prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija), ali nisu navedeni rashodi za ostvarenje svake pojedine aktivnosti.

Godišnji program rada za 2022. i njegove izmjene sadrže kratki opis Stranke, Statutom utvrđene ciljeve, načela i način djelovanja, ustroj Stranke s nadležnostima središnjih tijela te popis planiranih aktivnosti u 2022. Planirane aktivnosti odnose se na: održavanje sastanaka Predsjedništva Stranke; održavanje sastanaka u svrhu promidžbe Stranke; provođenje političkih aktivnosti u cilju promicanja programskih ciljeva Stranke; informiranje članstva o stranačkom radu; nastavak obilaska terena u svrhu političke promidžbe; obilježavanje obljetnica, državnih i vjerskih blagdana; političko djelovanje unutar Kluba zastupnika Domovinskog pokreta (u Hrvatskom saboru); redovite aktivnosti u području informatizacije te održavanje društvenih mreža i podjelu političkog sadržaja.

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu (Narodne novine 29/19 i 98/19) te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Za 2022. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima te Bilješke uz financijske izvještaje (uz Izvještaj o prihodima i rashodima te uz Bilancu). Financijski izvještaji s propisanim priložima (Financijski plan i Godišnji program rada za 2022. i njihove izmjene te Izvješće o primljenim donacijama za financiranje redovne političke aktivnosti od 1. siječnja do 31. prosinca 2022.) dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu u propisanom roku (1. ožujka 2023.), a ispravljeni financijski izvještaji 24. srpnja 2023., unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja te su objavljeni na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva i Stranke. Podaci iskazani i objavljeni u ispravljenim financijskim izvještajima istovjetni su podacima evidentiranim u poslovnim knjigama te se opisuju u nastavku.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2022., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 353.225,00 kn, što je 81.477,00 kn ili 18,7 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane manji za 23.127,00 kn ili 6,1 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2021.	Ostvareno za 2022.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz državnog proračuna	398.601,00	352.295,00	88,4
2.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	36.094,00	0,00	-
3.	Drugi prihodi	7,00	930,00	13 285,7
	Ukupni prihodi	434.702,00	353.225,00	81,3

Vrijednosno najznačajniji udjel u ukupno ostvarenim prihodima imaju prihodi iz državnog proračuna u iznosu od 352.295,00 kn ili 99,7 %.

U odnosu na prethodnu godinu, navedeni prihodi manje su ostvareni za 46.306,00 kn ili 11,6 % (jer su odlukama o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka i nezavisnih zastupnika za 2022. manje raspoređena sredstva za redovito godišnje financiranje iz sredstava državnog proračuna). Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) u 2022. nisu ostvareni, a drugi prihodi ostvareni su 923,00 kn više jer su, nakon obavljenog usklađivanja s dobavljačima, ostvareni prihodi od otpisa obveza.

U 2022. nisu ostvareni prihodi od članarina i članskih doprinosa jer je Predsjedništvo Stranke u siječnju 2022. donijelo Odluku o neplaćanju članarine za 2022., zbog situacije nastale uslijed epidemije bolesti COVID-19.

– Prihodi iz državnog proračuna

Prihodi iz državnog proračuna za redovito godišnje financiranje Stranke u iznosu od 352.295,00 kn ostvareni su u skladu s odredbom članka 6., stavka 1. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, prema kojoj pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava državnog proračuna imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile zastupničko mjesto u Hrvatskom saboru i nezavisni zastupnici. U skladu s odredbama navedenog Zakona, Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskog sabora donio je u 2022. odluke o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka i nezavisnih zastupnika (Narodne novine 11/22, 78/22 i 115/22), prema kojima se Stranci raspoređuju sredstva za jedno zastupničko mjesto u 10. sazivu Hrvatskoga sabora. U skladu s odlukama, sredstva su doznačavana tromjesečno na žiroračun Stranke (u veljači, travnju i srpnju u iznosu od 88.088,00 kn te u listopadu u iznosu od 88.031,00 kn).

– Drugi prihodi

Drugi prihodi ostvareni u iznosu od 930,00 kn odnose se na prihode od otpisa obveza prema dobavljačima u iznosu od 926,00 kn te na prihode od financijske imovine (kamate na depozite po viđenju) u iznosu od 4,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2022., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 338.138,00 kn, što je 26.630,00 kn ili 7,3 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane manji za 217.092,00 kn ili 39,1 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2021.	Ostvareno za 2022.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	140.465,00	143.394,00	102,1
2.	Materijalni rashodi	205.345,00	176.803,00	86,1
2.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	34.963,00	0,00	-
2.2.	Drugi materijalni rashodi	170.382,00	176.803,00	103,8
3.	Rashodi amortizacije	9.602,00	11.565,00	120,4
4.	Financijski rashodi	1.653,00	2.376,00	143,7
5.	Rashodi za donacije (pomoći)	7.000,00	4.000,00	57,1
6.	Drugi rashodi	703,00	0,00	-
	Ukupni rashodi	364.768,00	338.138,00	92,7
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	434.702,00	353.225,00	81,3
	Višak prihoda	69.934,00	15.087,00	21,6

Vrijednosno najznačajniji udjel u ukupno ostvarenim rashodima imaju materijalni rashodi u iznosu od 176.803,00 kn ili 52,3 % te rashodi za zaposlene u iznosu od 143.394,00 kn ili 42,4 %. Svi drugi rashodi (rashodi amortizacije, financijski rashodi i rashodi za donacije/pomoći) ostvareni su u iznosu od 17.941,00 kn i imaju 5,3 % udjela u ukupno ostvarenim rashodima.

U odnosu na prethodnu godinu, značajnija odstupanja odnose se na materijalne rashode koji su manji za 28.542,00 kn ili 13,9 %, najvećim dijelom jer u 2022. nisu ostvareni rashodi za promidžbu i informiranje (koji su prethodne godine ostvareni u iznosu od 34.963,00 kn) te naknade troškova osobama izvan radnog odnosa (koje su prethodne godine ostvarene u iznosu od 30.834,00 kn); više su ostvareni rashodi za zakup poslovnog prostora za 35.435,00 kn (zbog preseljenja u drugi poslovni prostor u lipnju 2022. za koji je ugovorena veća cijena zakupa u odnosu na prethodno korišteni poslovni prostor) te rashodi za materijal i energiju za 17.281,00 kn (zbog povećanja troškova energije).

– Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni u iznosu od 143.394,00 kn odnose se na rashode za brutoplaću u iznosu od 114.501,00 kn, doprinose na plaće u iznosu od 18.893,00 kn te druge rashode za zaposlene (prehrana i nagrada zaposleniku prema odlukama Predsjednika Stranke u visini neoporezivih naknada prema poreznim propisima) u iznosu od 10.000,00 kn. Stranka je do studenoga 2022. imala jednog zaposlenika s kojim je u siječnju 2022. zaključen ugovor o radu na neodređeno vrijeme (od 1. siječnja 2022.) za obavljanje poslova administrativnog tajnika na nepuno radno vrijeme (180 sati godišnje, odnosno 15 sati mjesečno). U studenome 2022. donesena je odluka o prestanku ugovora o radu s 20. studenoga 2022. Plaća je obračunavana u skladu s ugovorom o radu, a doprinosi, porez i prirez obračunani su i plaćeni u skladu s propisima.

– Materijalni rashodi

Materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 176.803,00 kn, a odnose se na rashode za usluge u iznosu od 106.945,00 kn, materijal i energiju u iznosu od 20.802,00 kn (troškovi električne energije i plina u iznosu od 12.269,00 kn, sitnog inventara u iznosu od 8.155,00 kn i uredskog materijala u iznosu od 378,00 kn), naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima (troškovi službenih putovanja Predsjednika Stranke) u iznosu od 19.830,00 kn, naknade troškova zaposlenima za službena putovanja u iznosu od 15.297,00 kn te druge nespomenute materijalne rashode u iznosu od 13.929,00 kn (troškovi reprezentacije u iznosu od 10.185,00 kn te vijenaca, cvijeća i drugih troškova u iznosu od 3.744,00 kn).

Rashodi za usluge u iznosu od 106.945,00 kn odnose se na rashode za zakup poslovnih prostora u Zagrebu u iznosu od 52.953,00 kn (za poslovni prostor na adresi Trg bana Josipa Jelačića 15/1 od 1. siječnja do 17. lipnja 2022. u iznosu od 16.766,00 kn i na adresi Mažuranićev trg 5 od 18. lipnja do konca prosinca 2022. u iznosu od 36.187,00 kn), intelektualne i osobne usluge u iznosu od 34.250,00 kn (usluge vođenje računovodstva u iznosu od 28.000,00 kn i odvjetničke usluge u iznosu od 6.250,00 kn), troškove telefona u iznosu od 16.721,00 kn te druge usluge (troškovi selidbe te komunalne i računalne usluge) u iznosu od 3.021,00 kn.

– Rashodi amortizacije

Rashodi amortizacije ostvareni su u iznosu od 11.565,00 kn, a odnose se na obračunanu amortizaciju uredske opreme i namještaja (dva prijenosna računala, printer i konferencijski stol) te dva mobilna uređaja.

– Financijski rashodi

Financijski rashodi ostvareni u iznosu od 2.376,00 kn odnose se na usluge platnog prometa.

– Rashodi za donacije (pomoći)

Rashodi za donacije (pomoći) ostvareni su u iznosu od 4.000,00 kn, a odnose se na donaciju danu fizičkoj osobi za tiskanje knjige, na temelju odluke Predsjedništva Stranke.

– Višak prihoda

Višak prihoda za 2022. iznosi 15.087,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnih godina iznosi 262.796,00 kn te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 277.883,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2022., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 280.445,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2022.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2022.	31. prosinca 2022.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	89.216,00	85.010,00	95,3
1.1.	Neproizvedena dugotrajna imovina	71.200,00	71.200,00	100,0
1.2.	Proizvedena dugotrajna imovina	18.016,00	13.810,00	76,7
2.	Financijska imovina	180.109,00	195.435,00	108,5
2.1.	Novac u banci i blagajni	180.109,00	189.862,00	105,4
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo	0,00	5.573,00	-
	Ukupno imovina	269.325,00	280.445,00	104,1
3.	Obveze	13.888,00	2.562,00	18,4
3.1.	Obveze za rashode	13.888,00	2.562,00	18,4
4.	Vlastiti izvori	255.437,00	277.883,00	108,8
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	269.325,00	280.445,00	104,1

Ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana koncem 2022. veća je u odnosu na stanje iskazano početkom 2022. za 11.120,00 kn ili 4,1 %. Najznačajnije povećanje vrijednosti imovine odnosi se na povećanje novca u banci i blagajni za 9.753,00 kn ili 5,4 % te vlastitih izvora za 22.446,00 kn ili 8,8 % (zbog ostvarenog viška prihoda u 2022. i ispravka viška prihoda iz 2021.).

Vrijednost nefinancijske imovine u iznosu od 85.010,00 kn odnosi se na vrijednost ulaganja u poslovni prostor (u vlasništvu Grada Zagreba na Trgu bana Josipa Jelačića 15/1) u listopadu 2020. za sanaciju oštećenja nastalih u potresu, koji je bio u zakupu od srpnja 2020. do lipnja 2022., u iznosu od 71.200,00 kn, uredske opreme i namještaja (dva prijenosna računala, printer i konferencijski stol) u iznosu od 11.175,00 kn i mobilnog telefona u iznosu od 2.635,00 kn.

Financijska imovina u iznosu od 195.435,00 kn odnosi se na novac na žiroračunu u poslovnoj banci u iznosu od 189.862,00 kn te druga potraživanja u iznosu od 5.573,00 kn. Druga potraživanja odnose se na potraživanja za dane predujmove Predsjedniku Stranke za službena putovanja u iznosu od 2.620,00 kn te potraživanja od dobavljača za više uplaćena sredstva u prethodnim godinama u iznosu od 2.953,00 kn. Do vremena obavljanja revizije (listopad 2023.) potraživanja su u cijelosti zatvorena (i to s obvezama po putnim nalogima i povratom više uplaćenih sredstava na žiroračun Stranke).

Obveze u iznosu od 2.562,00 kn odnose se na obveze prema dobavljačima za materijalne rashode (troškovi telefona i električne energije za prosinac 2022.). Do vremena obavljanja revizije (listopad 2023.) obveze su u cijelosti podmirene.

Vlastiti izvori u iznosu od 277.883,00 kn odnose se na višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju.

III. REVIZIJA ZA 2022.

Postupci revizije provedeni su od 7. srpnja do 16. studenoga 2023.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko-računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17, 115/18 i 21/21)
4. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18 i 103/18 – ispravak).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma
2. Zakon o političkim strankama (Narodne novine 76/93, 111/96, 164/98, 36/01 i 28/06)
3. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
4. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15)
5. Pravilnik o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma u informacijski sustav za nadzor financiranja (Narodne novine 71/19)
6. Statut (listopad 2021.)
7. Pravilnik o ustroju Stranke (svibanj 2021.)
8. Godišnji program rada i Financijski plan za 2022. (prosinac 2021.) te Izmjene Godišnjeg programa rada i Financijskog plana za 2022. (prosinac 2022.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Provjereno je ostvarenje i iskazivanje prihoda iz svih izvora u skladu s propisima i djelatnosti Stranke te računsko točnost dokumentacije na temelju koje su evidentirani rashodi. Obavljena je detaljna provjera stavki na računima prihoda, rashoda te imovine, obveza i vlastitih izvora. Obavljeni su razgovori i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s poslovnim događajima.

Nalaz za 2022.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2022. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na planiranje te računovodstveno poslovanje i financijske izvještaje.

1. Planiranje

1.1. Predsjedništvo Stranke donijelo je u prosincu 2021. Godišnji program rada i Financijski plan za 2022. te u prosincu 2022. Izmjene Godišnjeg programa rada i Financijskog plana za 2022.

Financijskim planom planirani su prihodi u iznosu od 376.352,00 kn, rashodi u iznosu od 555.230,00 kn te je planirano korištenje prenesenog viška prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 178.878,00 kn. Izmjenama Financijskog plana iznos ukupnih prihoda, rashoda i prenesenog viška prihoda nije izmijenjen, nego je izmijenjen iznos pojedinih rashoda.

Financijski plan te Izmjene Financijskog plana za 2022. sadrže plan prihoda i rashoda i obrazloženje Financijskog plana, ali ne sadrže plan zaduživanja i otplata niti je u njima vidljiv očekivani rezultat poslovanja na 31. prosinca 2021. (odnosno godine koja prethodi godini za koju se donosi financijski plan). Prema podacima iz financijskih izvještaja za prethodnu godinu (2021.), višak prihoda za 2021. iznosio je 69.934,00 kn, a preneseni višak prihoda iz prethodnih godina iznosio je 185.503,00 kn te je koncem 2021. višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosio 255.437,00 kn. S obzirom na to da je u vrijeme donošenja Izmjena Financijskog plana za 2022. bio poznat rezultat poslovanja 31. prosinca 2021., u Izmjenama Financijskog plana trebalo je iskazati očekivani rezultat poslovanja na 31. prosinca u iznosu od 255.437,00 kn. Obrazloženje Financijskog plana sadrži iznos ukupnih rashoda, polazište za izradu financijskog plana za 2022. (izvršenje financijskog plana odnosno ostvareni rashodi za 2021.), obrazloženje skupina rashoda te aktivnosti koje se planiraju provoditi u 2022. Za svaku aktivnost, opisno su kao izvori financiranja navedeni prihodi po posebnim propisima iz državnog proračuna, prihodi od članarina te prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija). Obrazloženje aktivnosti ne sadrži poveznicu s Programom rada i potrebnim sredstvima za njihovu provedbu.

Odredbama članka 5. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14 i 114/22) i članka 12. Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15 i 134/22), propisano je da se financijski plan neprofitne organizacije sastoji od plana prihoda i rashoda, plana zaduživanja i otplata te obrazloženja financijskog plana.

Prema odredbama članka 16. navedenog Pravilnika, u financijskom planu neprofitne organizacije mora biti vidljiv planirani rezultat poslovanja za koji se očekuje da će ga neprofitna organizacija ostvariti na dan 31. prosinca godine koja prethodi godini za koju se donosi financijski plan; navedeni rezultat poslovanja sastoji se od prenesenog manjka, odnosno viška iz prethodnih godina i očekivanog manjka, odnosno viška za godinu koja prethodi godini za koju se donosi financijski plan te preneseni manjkovi, odnosno viškovi iz prethodnih godina ne moraju biti nužno pokriveni, odnosno iskorišteni (utrošeni) u godini za koju se sastavlja financijski plan. Nadalje, odredbom članka 17. navedenog Pravilnika, između ostalog, propisano je da se obrazloženje financijskog plana sastoji od obrazloženja skupina prihoda i rashoda te programa, aktivnosti i projekata koji se planiraju provoditi u godini za koju se donosi financijski plan te poveznicu s programom rada i potrebnim sredstvima za njihovu provedbu.

Državni ured za reviziju nalaže donositi plan zaduživanja i otplata koji je sastavni dio financijskog plana u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija. Također, nalaže u financijskom planu iskazati rezultat poslovanja za koji se očekuje da će biti ostvaren 31. prosinca godine koja prethodi godini za koju se sastavlja financijski plan te obrazloženje programa, aktivnosti i projekata sastaviti na način da sadrži poveznicu s programom rada i potrebnim sredstvima za njihovu provedbu u skladu s odredbama navedenog Pravilnika.

Godišnjim programom rada za 2022. i njegovim izmjenama planirane su sljedeće aktivnosti: održavanje sastanaka Predsjedništva Stranke; održavanje sastanaka u svrhu promidžbe Stranke; provođenje političkih aktivnosti u cilju promicanja programskih ciljeva Stranke; informiranje članstva o stranačkom radu; nastavak obilaska terena u svrhu političke promidžbe; obilježavanje obljetnica, državnih i vjerskih blagdana; političko djelovanje unutar Kluba zastupnika Domovinskog pokreta (u Hrvatskom saboru); redovite aktivnosti u području informatizacije te održavanje društvenih mreža i podjela političkog sadržaja. U Programu rada uz planirane aktivnosti nisu navedeni rashodi (prema vrsti i iznosu) te izvori financiranja potrebni za njihovo provođenje. Stranka ne prati ostvarenje Programa rada, a na računima na temelju kojih su ostvareni rashodi (za robu i usluge) nisu navedene aktivnosti na koje se rashodi odnose. Zbog navedenog, otežana je kontrola korištenja financijskih sredstava za planirane aktivnosti i ostvarenje ciljeva.

Prema odredbi članka 4., stavka 4. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendum, politička stranka ostvarena financijska sredstva može koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i financijskim planom.

Državni ured za reviziju preporučuje u godišnjem programu rada, uz opis planiranih aktivnosti, navesti planirane rashode prema vrstama i iznosima te izvore financiranja, kako bi se omogućilo učinkovitije upravljanje i kontrola financijskih sredstava. Također, preporučuje na računima za robu i usluge navesti aktivnost na koju se ostvareni rashodi odnose kako bi se omogućila kontrola korištenja sredstava Stranke za ostvarenje aktivnosti planiranih godišnjim programom rada.

2. Računovodstveno poslovanje i financijski izvještaji

- 2.1. Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije. Ustrojene su propisane poslovne knjige i sastavljeni su propisani financijski izvještaji za 2022. (Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca te Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima).

U poslovnim knjigama su evidentirani i u financijskim izvještajima za 2022. iskazani rashodi u iznosu od 2.521,00 kn koji se odnose na troškove zakupa poslovnog prostora za listopad 2021. te ih je trebalo evidentirati u poslovnim knjigama za 2021., prema računovodstvenom načelu nastanka događaja. Odredbama članka 26. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija propisano je, između ostalog, da se prihodi i rashodi priznaju uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja, što znači da se rashodi priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju.

Nadalje, rashodi u iznosu od 4.768,00 kn nisu u poslovnim knjigama evidentirani ni u financijskim izvještajima iskazani na računima propisanim računskim planom za neprofitne organizacije. Tako su rashodi koji se odnose na troškove noćenja na službenom putu (Predsjednika Stranke) u iznosu od 2.625,00 kn evidentirani i iskazani u okviru rashoda za reprezentaciju, umjesto u okviru naknada članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično, na računu naknada troškova službenih putovanja, na kojemu su iskazani drugi troškovi službenih putovanja Predsjednika Stranke (dnevnice i cestarina); na računu usluga telefona pošte i prijevoza evidentirani su i iskazani rashodi u iznosu od 2.143,00 kn, koji se odnose na troškove parkinga (s uključenom naknadom za plaćanje) u iznosu od 1.531,00 kn te osiguranje ekrana mobilnih uređaja u iznosu od 612,00 kn koje je trebalo evidentirati i iskazati na pripadajućim računima računskog plana (druge usluge i drugi nespomenuti rashodi poslovanja).

Dio vrijednosti dva mobilna iPhone uređaja u iznosu od 9.798,00 kn u poslovnim knjigama je evidentiran i u financijskim izvještajima iskazan na računu troškova sitnog inventara u iznosu od 6.598,00 kn i usluga telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 3.200,00 kn, a trebalo ga je evidentirati i iskazati na računu dugotrajne nefinancijske imovine. Preostali dio vrijednosti navedenih mobilnih iPhone uređaja u iznosu od 6.400,00 kn nije evidentiran u poslovnim knjigama ni iskazan u financijskom izvještajima za 2022. Naime, Stranka je u svibnju 2022. od društva za pružanje telekomunikacijskih usluga nabavila dva mobilna iPhone uređaja pojedinačne vrijednosti od 8.099,00 kn odnosno ukupno 16.198,00 kn. Za dio vrijednosti uređaja u iznosu od 6.598,00 kn u svibnju 2022. ispostavljen je račun (što je evidentirano/iskazano na računu rashoda za sitni inventar), dok je za preostali dio vrijednosti uređaja u iznosu od 9.600,00 kn ugovoreno plaćanje u 24 mjesečne rate (od svibnja 2022. do svibnja 2024.) u iznosu od 400,00 kn mjesečno (u 2022. je otplaćeno osam rata u ukupnom iznosu od 3.200,00 kn, što je evidentirano/iskazano na računu rashoda za usluge telefona, pošte i prijevoza). Ukupnu vrijednost navedenih uređaja u iznosu od 16.198,00 kn trebalo je u trenutku nabave evidentirati u okviru dugotrajne imovine (skupina 02), na računu komunikacijske opreme i obveza te od početka lipnja do konca 2022. obračunati amortizaciju u iznosu od 4.724,00 kn (po propisanoj stopi od 50,0 %).

Odredbama članka 9. i 10. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te članka 4. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18, 103/18 – ispravak i 134/22), između ostalog, propisano je da neprofitna organizacija vodi knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva prema rasporedu računa iz računskog plana za neprofitne organizacije i obvezna je u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i rashoda te o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. Prema odredbama članka 10. i 12. navedenog Pravilnika, skupina računa 02 – Proizvedena dugotrajna imovina, sastoji se, između ostalog, od postrojenja i opreme; skupina računa 04 – Sitni inventar je dugotrajna materijalna imovina koja se zbog pojedinačne nabavne vrijednosti manje od 3.500,00 kuna može pratiti izdvojeno od dugotrajne imovine u skupini računa 02, a sitni inventar otpisuje se jednokratno stavljanjem u uporabu ili kalkulatивно razmjerno trošenju. Nadalje, odredbama članka 24. navedenog Zakona i članka 41. navedenog Pravilnika, između ostalog, propisano je da se vrijednost pojedinog predmeta dugotrajne nefinancijske imovine amortizira, odnosno ispravlja linearnom metodom u korisnom vijeku upotrebe počevši od prvog dana mjeseca iza mjeseca u kojem je imovina stavljena u upotrebu te da skupina računa 43 – Rashodi amortizacije, obuhvaća trošak nabave dugotrajne imovine koja se amortizira u vijeku uporabe prema propisanim stopama amortizacije, a sastavni dio navedenog Pravilnika je popis stopa amortizacije dugotrajne imovine.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima rashode za zakupnine evidentirati i iskazivati uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja, odnosno u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija. Također, nalaže rashode i imovinu evidentirati i iskazivati na računima propisanim računskim planom za neprofitne organizacije te obračunavati amortizaciju dugotrajne imovine u skladu s odredbama navedenog Zakona i Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

Zbog pogrešnog načina evidentiranja iPhone mobilnih uređaja u poslovnim knjigama, u Bilanci na dan 31. prosinca 2022. vrijednost ukupne imovine iskazana je u iznosu od 280.445,00 kn, a trebala je biti iskazana u iznosu od 291.919,00 kn. Obveze su iskazane u iznosu od 2.562,00 kn, a trebale su biti iskazane u iznosu od 8.962,00 kn, vlastiti izvori iskazani su u iznosu od 277.883,00 kn, a trebali su biti iskazani u iznosu od 282.957,00 kn. Nadalje, višak prihoda za 2022. u Izvještaju o prihodima i rashodima iskazan je u iznosu od 15.087,00 kn, a trebalo ga je iskazati u iznosu od 20.161,00 kn, dok je višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iskazan u iznosu od 277.883,00 kn, a trebalo ga je iskazati u iznosu od 282.957,00 kn.

Prema odredbi članka 28., stavka 3. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, financijski izvještaji moraju pružiti objektivnu i realnu sliku financijskog položaja i poslovanja neprofitne organizacije.

Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima nisu potpune jer ne sadrže razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja u ostvarenju pojedinih prihoda i rashoda u odnosu na ostvarenje prethodne godine (značajnije su više ostvareni rashodi za materijal i energiju za 17.281,00 kn ili 490,8 %, rashodi za zakupnine i najamnine za 35.435,00 kn ili 202,3 % te za usluge telefona, pošte i prijevoza za 5.981,00 kn ili 55,7 %).

Prema odredbi članka 9. Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija, u Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima potrebno je navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja u odnosu na ostvarenje prethodne godine.

Državni ured za reviziju nalaže u financijskim izvještajima iskazati točne podatke kako bi financijski izvještaji pružili objektivnu i realnu sliku financijskog položaja i poslovanja Stranke u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija. Nadalje, nalaže u Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja u ostvarenju u odnosu na ostvarenje prethodne godine u skladu s odredbama Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija.

Stranka u cijelosti prihvaća Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji.

Provedba naloga i preporuka

1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Stranke za 2021., o čemu je sastavljeno Izvješće. O financijskim izvještajima izraženo je uvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja bezuvjetno mišljenje. Revizijom za 2022. provjereno je je li Stranka postupila prema nalogima danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Računovodstveno poslovanje i financijski izvještaji	2021.	U poslovnim knjigama evidentirati i financijskim izvještajima iskazati sve rashode u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	1. ožujka 2023.	provedeno
2.		2021	U poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati rashode na računima propisanim računskim planom za neprofitne organizacije u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	1. ožujka 2023.	djelomično provedeno
3.		2021.	U početnim stanjima glavne knjige na početku poslovne godine evidentirati iste podatke kao u zaključnim stanjima na kraju prethodne poslovne godine u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	14. studenoga 2022.	provedeno
4.		2021.	Obračunavati amortizaciju dugotrajne imovine u vijeku uporabe prema propisanim stopama amortizacije u skladu s odredbama Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.	14. studenoga 2022.	djelomično provedeno
5.		2021.	U financijskim izvještajima iskazati točne podatke kako bi financijski izvještaji pružili objektivnu i realnu sliku financijskog položaja i poslovanja Stranke u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	1. ožujka 2023.	djelomično provedeno

Obrazloženje danih naloga koji su djelomično provedeni daje se u nastavku.

- Rashodi koji se odnose na troškove poreza i prireza, službenih putovanja zaposlenika te rashodi za nabavu vijenaca evidentirani su u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima na računima propisanim računskim planom za neprofitne organizacije. U 2022. pojedini rashodi i imovina (troškovi noćenja na službenom putu Predsjednika Stranke, parkinga, osiguranja ekrana mobilnih uređaja te nabava iPhone uređaja) i nadalje nisu evidentirani i iskazani na računima propisanim računskim planom za neprofitne organizacije.

- Za imovinu koja je u poslovnim knjigama evidentirana i u financijskim izvještajima iskazana na računima dugotrajne nefinancijske imovine amortizacija je obračunavana prema propisanim stopama, ali nije obračunavana amortizacija mobilnih iPhone uređaja nabavljenih u 2022., koji nisu evidentirani ni iskazani na propisanim računima dugotrajne nefinancijske imovine.
- Podaci o rashodima, imovini i vlastitim izvorima iskazani u financijskim izvještajima jednaki su podacima evidentiranim u poslovnim knjigama, ali, zbog pogrešnog evidentiranja mobilnih uređaja u 2022., podaci o ukupnoj vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora te o višku prihoda nisu točno iskazani u financijskim izvještajima za 2022.

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema nalozima Državnog ureda za reviziju, koji nisu u cijelosti provedeni.

- 1.2. *Stranka se nije posebno očitovala na status naloga iz prošle revizije, ali u Očitovanju navodi da u cijelosti prihvaća Nacrt izvješća o obavljenoj financijskoj reviziji.*